

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:
Pe un an . . . . . 160 Lei		Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte e/c. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei.
Pe jumătate de an . . . . . 80 „		
Pe un pătrar de an . . . . . 40 „		
Un număr . . . . . 3 Lei.		
Pentru străinătate pe un an . . . . . 260 Lei.		

Nr. 6511 Sc 1929.

Notă oficială.

A apărut în Sibiiu cartea Domnului profesor în retragere Enea Hodoș, fost profesor la institutul nostru pedagogic diecesan, acum domiciliat în Sibiiu, intitulată, „mic dicționar”. Dicționarul tălmăcește, pe înțelesul tuturor, neologismele limbii române și cuprinde și alte cuvinte și numeroși termeni bisericești. Ca atare se recomandă Onoratei preoțimi pe seama bibliotecilor parohiale, precum și tuturor iubitorilor de literatură, la cetirea scriitorilor noștri vechi și noi.

Costul unui exemplar este Lei 120 și se poate comanda la librăria arhidiecezană, în Sibiiu.

Caransebeș în 20 Decembrie 1929.

Episcopul diecesan:
Dr. Iosif Tr. Badescu.

Ce-ți face mulțumirea.

Printre cunoscuții mei număram pe vremuri și pe vre-o câțiva vânători.

Aceștia nu erau vânători de salon, ci vânători veritabili cu pălărie de iască, cu copoiul în urma lor și cu teșila la șold, cum îi stă bine unui vânător adevărat.

Sunt mulți ani de atunci. Ședeam împreună cu niște prieteni, cari se adunaseră la o semnătură de vorbă, când iată că se reîntorc cam pe sub seară vânătorii noștri, întărindu-și nițel oasele rupte de oboseală cu puțină pârdașnică de cea vânătoarească.

Și cum ședeau la masă, cel mai bătrân dintre ei, vecinic cu un muc de țigară în unghiul gurii, începu să ne povestească, că au fost la vânat prin ținutul ce se întinde în jurul comunei Dalci, în care comună locuiesc filharmonicii noștri naționali¹⁾.

1) muzicanții (de neam negru).

Amănunte întreșute cu glume și minciuni vânătoarești nu lipsiră nici de rândul acesta.

Intre altele mi-a rămas întipărit în memorie următorul episod impresionant.

Spunea vânătorul cel bătrân, că în goană după vulpi se împiedecară în cascioara unui biet pustnic în marginea pădurii.

Căscioara lui era de scânduri și de bârne, era o cocioabă ale cărei propte încă erau proptite, ca să nu le miște vântul.

Intrând în acest loc de adăpost, te izbea duhul sărăciei. Pe masă era asvârlit niște corjac de tutun, alătura două cutiuțe de chibrituri, iar pe ocna podului se vedeau resfirate la întâmplare câteva măsuri de bobiri de porumb. Incolo nimic, dar taman nimic.

Amare zile trebuie că duce omul acesta își gândiră vânătorii, surprinși de atâta sărăcie, și ca să-i dea prilej să-și spună păsul îl întreabă unul din ei:

„Măi Simioane, cum o duci tu aici, departe de sat, în umbra pădurii?”

Și mare le fu mirarea, când în loc de vâicărare, primiră următorul răspuns dela un om cât se poate de voios:

„Cum o duc? O duc bine, căci am ce-mi trebuie. Am casă, und șed, am duhan și raipelțuri²⁾, a dat Dumnezeu cucuruz în pod, apa încă îi bună dela izvor și câte odată să zgo-dește³⁾, și de câta răchie“.

Din acest răspuns se desvăluie în contururi cât se poate de pronunțate prototipul omului mulțumit cu soarta, care prototip ar trebui să ne servească încâtva de model, mai ales în timpul de astăzi, dacă nu de alta, dar pentrucă alătura de mulțumire pășește scheletul fericirii, după care ahtiază atâta lume.

A. Moaca.

²⁾ chibrituri

³⁾ nimerește

Filozofia religioasă morală a lui Boutroux.

de: A. U. Doloveanu.

II.

Pentru a avea o imagine cât mai categorică a filozofiei religioase morale boutrouxiste, e de o expresă necesitate a ști în ce rezidă concepția filozofică a lui Boutroux luată'n asamblul ei, ca astfel să putem degaja din complexul ei justa perspectivă a filozofiei religioase morale; concepții filozofice cari stau în cea mai intimă conexiune.

Și atunci dacă „religia este credința într'o realitate care depășește legile și fenomenele lumii noastre”¹⁾ este de o absolută necesitate a ne convinge întrucât această „realitate” este absolută și necesară, rezultând simultan obiecțiunea că acea „realitate” ar fi o ficțiune, o pură ineptie, iar religia ar fi un rezultat necesar din jocul spontan al forțelor naturale, psihice și sociale, după cum afirmă raționalismul, științismul materialist etc...

După cum am menționat — curente filozofice cari se colportau și au prins consistență în sec. XVIII și XIX, erau: *științismul materialist, pozitivismul și determinismul*, împotriva cărora a reacționat evident Boutroux continuând astfel *spiritualismul cartesian trecut prin retorta temperamentului și prin pisma de interpretare a lui Biran, raționalizat însă în parte de Boutroux.*

Știința pur materialist empirică își arogă — și încă-și arogă — posibilitatea de a da o explicație certă cosmosului, sufletului, vieții etc.

Științismul materialist tinde să reducă tot ce există și poate exista la o entitate ireductibilă: *materia*, care printr'un prim movens ulterior-ocult a produs existența cu toate fenomenele ei cari, n'ar fi altceva decât simple secrețiuni ale materiei.

Pozitivismul caută să justifice vitalitatea a tot ce există pe baza datelor științifice, declarând de iluzorii deducțiunile priorice și apriorice ale metafizicii, opinând că, conștiința n'ar fi decât un epifenomen al mișcărilor cerebrale.

Determinismul vede 'n univers și'n fenomenele vieții legii implacabile, riguroase, fixe și rigide, cari stăpânesc și conduc toate.

În fața acestor curente ia o atitudine flagrant reacționară, demonstrând că, *știința nu poate investiga mobilul, esența lucrurilor; nu poate concepe acel elan vital care scapă simțurilor noastre,* —

cărora de altcum le este inerentă infirmitatea, imperfecțiunea — și a cărei sferă de cercetare se reduce strict la realități palpabile concrete în fine la *materie*. „Metoda ei se reduce la metoda determinării faptelor și a legăturilor lor observabile, iar nu asupra principiului de schimbare a lucrurilor”²⁾ cari scapă cu desăvârșire științei. Ea — știința — își datorește existența împrejurărilor curioase că unele agregate, unele legături complexe în natură sunt relații stabile, statice. De altcum nici rezultatele obținute din cercetarea acelor agregate nu sunt obiective ci relativ subiective; rezultate cari sunt într'o progresivă remaniere. Adevărul prins de știință e *clar-obscur, străveziu, imperfect*!... Așa că putem afirma: „Știința merge numai întru întâmpinarea adevărului — idealului — îl caută, nu știm însă dacă-l va afla.”³⁾

Părăsind punctul de vedere extern din care lucrurile apar statice, realități fixe, pentru a putea pătrunde esența lor, formulează următoarea concepție: universul nu este compus dintr'un element ci din două elemente constitutive: *suflet și materie*. Fiecare din aceste entități are proprietăți specifice și ireductibile.

În natură și'n viață domnește *contingența* iar nu *determinismul*, căci legile sunt simple generalizări aproximative variabile; sunt simboluri, „ex analogia hominis” — cum le zice Boutroux, inventate de rațiune pentru a manipula mai ușor obiecte cari sunt eterogene. De fapt însă, existența în intimitatea ei duce o viață independentă în care domnește *libertatea*.

Știința nu poate sesiza *realul, concretul, în fine adevărul în toată plenitudinea lui*, deoarece caută să reducă lucrările complexe la simple elemente. De exemplu reduce conștiința la viață. „Conștiința — zice Boutroux — nu se poate reduce la viață, căci prima cuprinde în plus reflexiunea asupra propriilor tale moduri de a fi.”⁴⁾

Însă ceea ce ne face să înaintăm cu un pas spre adevăr e *metafizica*. Ea ne duce la o concepție mai clară și mai verosimilă a adevărului. Metafizica oarecum confirmă rațional existența unei realități transubstanțiale: *sufletul*; ceva mai mult, confirmă existența unui *adevăr imuabil*, a unei realități — a celei mai *autentice* realități: **Dumnezeu**. — „Dumnezeu este ființa, principiul, izvorul care varsă perfecțiune și putere;”⁵⁾ creator a tot ce există și poate exista.

La conștiința unui Dumnezeu ne conduce **religia**: credința într'o realitate care depășește

1) Boutroux: Esența religiei.

2) Boutroux: Esența religiei.

3) Idem.

4) De la contingence de lois de la nature: Boutroux.

5) Boutroux: Esența religiei.

legile și fenomenele lumii noastre.“⁶⁾ Religia este călăuză, spre o acționare concordată cu sublimele principii: credința, speranța și iubirea; — acționare și conformare care implică o progresivă depășire a noastră; o permanentă transfigurare și *spiritualizare ascensivă* până la o fericită *beatitudine de contopire cu divinitatea*, — supremul și absolutul ideal al vieții. Ahtiata tensiune a spiritului spre realizarea beatitudinii de contopire cu Dumnezeu o toarnă în cuvinte de exclamare dinamică Fer. Augustin: „Ne-ai făcut, Doamne după Tine și nefericit (sau neliniștit) e sufletul nostru până ce nu se odihnește întru Tine“. În fine, *religie înseamnă: viețuir: prin Dumnezeu, în Dumnezeu și pentru Dumnezeu.*

(Va urma).

Sfințirea bisericii din Peștere.

Cămara ta o văd împodobită... sună cântarea bisericească, care s'a realizat aievea, s'a tradus în faptă în sătulețul Peștere, așezat pe o coastă de deal la dreapta râului Timiș.

În Peștere este un preot tânăr, Bujor Borlovan. De curând instituit în comuna Peștere, numitul a primit cu plăcere să conducă hotărârile bune ale credincioșilor de acolo, dornici să-și dreagă și să-și împodobească lăcașul dumnezeesc.

O comună săracă, dar cu oameni temători de Dumnezeu și nesgârțiți în jertfe... a ajuns în fine să aibe o biserică frumos pictată, care impune și dinlăuntru, intocmai cum impune — prin așezarea ei în sus pe un vârf de deal — de departe ochiului de creștin evlavios și bun...

Duminecă în 22 I. c. li s'a sfințit această casă bine gătită și împodobită.

Peșterenii s'au bucurat la nesfârșit, căci în ajunul sfințelilor sărbători stând, ei și-au văzut biserica lor sfințită și prin aceasta, dată mării sale.

Actul sfințirii l-a săvârșit păr.-profesor Filip Pop, ca delegat arhieresc, asistat de preotul Eutimiu Lăpăduș din Căvâran, Ioan Borlovan din Maciova, preotul locului Bujor Borlovan și diaconul episcopesc Teodor Roșca.

La priceasnă, delegatul arhieresc, prin frumoase cuvinte de laudă a sătenilor și de preamărire a lui Dumnezeu, a arătat importanța actului de sfințire, mai ales, că stăm în preajma uneia din cele mai mari sărbători ale creștinătății.

Rap.

Asesorului Aurel Moaca

— cetind „În slujba sufletului“ —

Asesor vechi, cu păr cărunt,
cu suflet treaz, plin de avânt,
cu fața roșie și plină,
priviri de neguri și lumină,
cu tâmplele svâcnind nervoase —
Te-admir, că 'n zile prea frumoase
de desrobire-a unui Neam,
icoană 'n suflet eu te am.

De duhul nou ai stat departe;
nici n'ai dorit măriri deșarte,
cum popi în clipele Unirii
lăsau altarul părăsirii.

Nu Te-au momit nălucile mării!
Te-a 'ncătușat cu lanțele iubirii
biroul vechi cu trepte 'ncoaveiate,
cu resolvări de acte încurcate,
cu nedreptăți ale reformii-agrare,
impozite și șicanări fiscale.

Asesor vechi, cu păr cărunt,
cu suflet treaz, plin pe avânt —
Te-admir, că slujba migdloasă
în pace astăzi Te mai lasă,
ca să mai scrii din când în când
în „Foaia“ noastră câte-un rând.

Admir a Tale dese rânduri
și ale broșurei adânci gânduri.

* * *

Veniți voi laici azi cu drag,
călcați cu toți bătrânul prag;
bisericele fie pline,
iar' scrisul vostru să lumine!

Asesor vechi, cu păr cărunt,
cu suflet treaz, plin de avânt —
să crezi ne cade-așa de bine,
când vine-un laic ca și Tine
spre culmi de ideale să ne 'nalțe,
spre cer să 'ntindă istovite brațe!

Novembre 1929

Josif Delaglob

6) Boutroux: Esența religiei.

Din pastoralele arhieresti.

Estragem din frumoasele pastorale arhieresti date din prilejul sfințelor serbători ale Nașterii Domnului, următoarele părți.

Din pastorala I. P. Sfințitului Metropolit Nicolae:

„Ce-i lipsește, prin urmare, acestei vieți, ca ea să fie mai bună? Răspunsul care dintre toate mi se pare cel mai adevărat, este acesta unul: vieții acesteia îi trebuiesc oameni mai buni, ca și ea să fie mai bună. Este doar limpede că o viață mai bună, o viață nouă poate veni în lumea aceasta numai prin oameni mai buni. Impărăția lui Dumnezeu se coboară numai prin fiii lui Dumnezeu. Unde aceștia lipsesc, acolo întârzie a se arăta și viața mai bună. Și de aceea, îmi veți da dreptate, iubiiții mei fii sufletești, să spun, că nici când n'a fost nevoie așa de mare ca astăzi, să răsună cu putere în auzul tuturor oamenilor îndemnul pa care l'a adresat sf. apostol Pavel către Efeseni: „Lăpădați voi... pe omul cel vechi, care se strică după poftele înșelăciunii... și vă îmbrăcați în omul cel nou, care după Dumnezeu s'a zidit întru dreptate și întru sfințenia adevărului“.

Căci, ce folos de invențiuni mari dacă oamenii le întrebuințează ca să se ucidă unii pe alții, cum s'a întâmplat în crâncenul război prin care am trecut? Ce folosesc așezămintele mai desăvârșite, dacă ele sunt rău conduse? Ce folosesc legile mai bune, dacă ele nu sunt aplicate ori chiar sunt călcate în picioare de oameni răi? Ce-ți folosește dacă ai casă mai luminoasă și mai frumoasă, dacă tu îți petreci vremea în crâșmă? Ce folos că ai pământ și bani, dar pe săraci nu-i miluești, ci-ți închizi inima ca o pungă și nu te dai în laturi să faci nedreptăți altora? Ce-ți folosește mai mult timp liber, dacă-l trăiești în plăceri stricăcioase sufletului și trupului? Toate întocmirile și bunătățile acestei vieți atârnă dela oameni. Cercetați în familii, prin sate și orașe, în ateliere și birouri și în toate ramurile vieții omenești — și Vă veți convinge că ceace-i lipsește acestei vieți sunt oamenii mai buni.“

*

Prea Sfințitul Episcop Roman al Orăzii, arătând grijă pentru prunci, începe pastorala cu următorul tablou:

„O peșteră săpată în stâncă, ce slujește de adăpost vitelor în nopțile reci. Sus, la grindă, un opaiț se trudește să alunge cu lumina-i slabă bezna nopții. În capătul peșterii o iesle. Deasupra ieslei se apleacă cu grijă o femeie tină. În iesle, pe fân și flori de câmp, un prunc de curând născut. Nu plânge ci zâmbește,

parcă ar vrea să spună ceva. Tinera mamă îl învâluie într'o privire dulce și gingașe, apoi pleoapele i se lasă pe ochi și buzele ei parcă șoptesc din nou rugăciunea acea: „Mărește suflete al meu pe Domnul și s'a bucurat duhul meu de Dumnezeu Mântuitorul meu; că a căutat spre smerenia roabei sale; că iată de acum mă vor ferici toate neamurile; că mi-a făcut mie mărire Cel Puternic...“ 1).

În deschizătura ușii înguste și joase apar din întunec figurii sfioase de oameni. Sunt păstorii. În urma lor un val de lumină despică întunecul și pătrunde în peșteră, iar din văzduh se desprind crâmpie din o cântare cântată de mii de glasuri, a cărei slovă se deslușește limpede: „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire“. Uimiți de lumina neașteptată și de cântarea minunată, păstorii se uită lung și mirați când la copilul din iesle când la mama care zâmbește tainic. Frunțile păstorilor brăzdate de greul vieții se descrețesc, fețele arse de soare și asprite de vânt se luminează și în inimile lor se furișează o gingășie, ce n'are cuvânt. În uimirea lor păstorii își pleacă genunchii în fața ieslei și se uită la copilul omului sărac. În mintea lor simplă mijesc aduceri aminte, tănuite acolo din ziua aceea, când la un praznic mare au auzit din gura preoților, cari citeau din cele cărți vechi și sfinte, că „Domnul Dumnezeu va ridica din mijlocul lui Israil un proroc mare ca și Moise, care va odrăslî din rădăcina lui Iesse, în cetatea lui David, în Vifleemul Iudei“.

*

P. S. Sa Nicolae Ivan, Episcopul Clujului analizând însușirile nevinovate ale unui prunc, zice:

„An de an, veacuri de-arândul, prăznuim Nașterea Fiului lui Dumnezeu din Fecioara Maria. Începând cu păstorii de prin țrainile Iudeei, cu magii cari au călătorit cu steaua și până în zilele noastre, mii și milioane de creștini preamăresc pe Iisus cel născut în peșteră, și bucuria dragostea, pacea și învoirea se coboară din acest prilej în inimile oamenilor.

Căci bunătate și iubire de oameni răspândește Pruncul Dumnezeesc Iisus.

Ne întrebăm, cine a văzut prunc să răspândească mânie și groază? Fața curată, blândă și nevinovată a pruncului, îmblânzește până și cele mai împietrite inimi, apropie și cele mai înversurate cugete.

De aceea prunc iubitor a voit să se arete Fiul lui Dumnezeu. Din judecător — copil, din Dumnezeu — om, din nemuritor — muritor,

1) Luca 1, 47—49.

toate le-a părăsit, ca să apropie de sine pe om. A schimbat strălucirea dumnezeiască cu chipul umilit de rob, scaunul împărătesc cu ieslea, slava nemăsurată a cerului cu peștera.

S'a milostivit să se arete în lume, primind toate neajunsurile omenești asupra-și, pentruca oamenii să aștepte într'ânsul numai omul bun și iubitor. În loc de muștrare, pentru cei păcătoși, iertare și milă; în loc de durere și lacrimi, binecuvântare și iubire.

Astfel aceeaș bucurie, pace și dragoste curată doresc să vă cuprindă și sufletele voastre, la praznicul fericitei Nașteri a Domnului din anul acesta.

Sfintele Sărbători să ne fie clipe de reculegere și repaos sufletesc — și în fața sfintelor altare să ne lăpădam de grijile și neajunsurile vieții, pentru ca să ne putem dobândi tăria să preamărim pe Domnul și cu fapta, ca să ne putem dobândi adevărat mângâiere și ușurare a sufletelor împovărate.“

Prea Sfântul Episcop Grigorie al Aradului enumeră roadele minunate ale păcii, în următoarele cuvinte:

„Deci nu norocul orb sau zăngănitul armelor vor aduce pace. Nici alergarea noastră sbuciumată după plăcerile omenești nu ne va aduce pace, căci desamăgirea este singurul lucru cu care ne alegem după căutarea celor trecătoare. Atunci rămâne să alergăm la pacea Mântuitorului. Rămâne să zicem: Noi avem Dumnezeu milostiv, care a trimis pe Fiul său în lume să ne aducă nouă lumina vieții și pacea sufletului. Acest Mântuitor este pacea noastră, căci ne-a învățat cum să fugim de păcate și patimi ca să avem pacea adevărată!

Un călător mergea odată spre culmea unor munți înalți. Călăuza lui mergea înainte. Deodată ambii ajunseră la o prăpastie adâncă. Călătorul nu îndrăznea să mai facă un pas. Călăuza îi întinse mâna și zise: „Prinde mâna mea cu încredere căci mâna aceasta n'a lăsat pe nimeni să cadă.“ Și călătorul a trecut prăpastia cu ajutorul călăuzei care avea mâna sigură. Cu mult mai sigură este mâna Mântuitorului care ne scoate din prăpastia certurilor din familie și sate; El ne scoate din desbinarea frățească și ne strigă: „Pace las vouă, pacea Mea dau vouă“.

Spre pacea Domnului să alergăm noi, căci Dumnezeu nu se schimbă în făgăduințele sale. El a zis că ne lasă pacea sa și noi n'avem decât să o căutăm căci desigur o aflăm.

Veniți deci fraților să luăm mângâierul de mare preț, pe care ni-l dă pacea lui Christos:

liniștea sufletelor noastre. Aceasta liniște nu va fi turburată de nici o putere omenească, fiindcă am dobândit-o prin pacea lui Christos. Pacea lui Christos este adevărată și durabilă, dar pacea pe care o dă lumea este amăgitoare și vremelnică. Știm doar cum este fața lumii: ademenitoare, iar ființa ei: plină de nedreptate, de neliniște și împăcheri. Și atunci, iubiții mei, datori suntem noi să ne aducem aminte că Domnul a zis: „Pace las vouă, pacea Mea dau vouă, nu precum lumea dă Eu dau vouă“.

Nașterea Mântuitorului.

Spicuiuri din „Stunden der Andacht“.

de preotul Sinesiu Bistreanu.

(Continuare)

P'acel timp omenimea nu era încă pătrunsă de o influință binefăcătoare, dar era cucerită de convingerea ce se estindea mereu pe întreg rotogolul acestui pământ, reasumat în cuvântul dumnezeesc dat lui Iisus; căci nimerise cuvântul profetic: „Cerul și pământul vor trece dar nu și cuvintele mele!“ Era însă neînsemnat numărul celor luminați de acest crez, așa că d'abia unul la milion de viețuitori își câștigase cunoștința de învățătura cea mântuitoare a lui Iisus.

Oare de ar reinvia și s'ar înfățișa în lume ca oameni acei sfinți apostoli, ca Pavel, Petru, Ioan și alți următori ai acestora, n'ar privi ei mult surprinși, aflând lumea atât de străformată; iar aceștia numai prin puterea descoperirilor lui Iisus.

S'ar convinge ei, că s'au realizat cele vestite prin profeți, și uimiți ar auzi din gura pruncilor acele mari adevăruri, fie și-n acele regiuni ale lumii, în cari nici pomenire nu se făcea despre Iisus; iar cât de emoționați ar deveni ei, văzând că regi și domnitori pogoară de pe tronurile lor spre a venera și vesti numele lui Iisus. Și cu sflăi își vor reaminti că pe vremea lor, chiar poporul de rând vocifera contra Mântuitorului.

Și ei cucerți de adâncă emoție sufletească, ar rosti tot acele cuvinte, pe cari odinioară — cu două mii de ani — îngrijorați și cu frică le rostiseră: Cine ar crede că acestea toate sunt opera unui om?

Dumnezeu ni s'a descoperit în fire omenească, și potențații pământului nu posed puterea de a produce astfel de străformări; că doară la ce ar fi în stare cei născuți din țărână?

Cuvântul lui Iisus era operă divină!

De aceea El a și fost considerat de fiu al lui Dumnezeu, căci El era trimisul lui Dumnezeu către omenime: El, prin care viețuia puterea și deplinătatea dumnezească! El, prin carele s'a descoperit Tatăl tuturor, nouă oamenilor! Și d'aceea va zice cu evangelistul: „Celce necinstește pe dânsul, nu cinstește nici pre Tatăl celce L-a trimis pre El!“ (Ioan 5, 23).

El a venit și a devenit dascălul omenimei, învățator al veacurilor, și'n cuvintele lui aflăm adevărul, căci prevestirile sale s'au îndeplinit și ne sunt cheazășie, pentrucă ne garantează tot ce a creat în eternul său adevăr, precum și cu întreaga fire a omului. Ne mai încredințază și împrejurarea, că în decursul acestor mii și mii de ani, deși s'or fi ivit mulți înțelepți ai lumii, totuși nu nimerim vr'unul care să fi fost în stare a dovedi vr'o retăcire în această învățatură, nu s'a arătat nimeni care să fi dat la iveală o învățatură nouă mai bună, și care să stea în conglăsuire cu firea și cu mintea; sau că ar fi dovedit însușiri mai perfecte, hotărâte a ferici familii, popoare sau întreaga omenime.

De aceea și cuvântul sau învățatura sa era dumnezeiască, căci însuși Dumnezeu vorbea prin El nouă celor muritori (Evrei I. 2). Căci zice Christos: „Acestea nu dela mine le zic, ci Tatăl, carele m'a trimis, mi-a poruncit ce am a lucra ori a vorbi!“ (Ioan 17, 49).

Iisus arată omenimei pe adevăratul Dumnezeu, pe acel Dumnezeu, pe carele mii de ani omenimea se trudia a-l afla și a-l cunoaște; ne învață că în Făcătorul lumii să iubim pe Tatăl nostru al tuturor; ne îndeamnă a crede în providența ce lucră și conduce pe om în fie ce jurstări ar vețui; apoi ne arată cum am putea găsi acele mari adevăruri ce ni se împun prin mintea sănătoasă, adecă: că sufletul omului este nemuritor. Ne împărtășește că străformarea ce rezultă prin moartea noastră, nu este ca o întrerumpere dela viața avută până aci; că răsplată se pune în vedere fiecărui om și că avem să așteptăm ori răsplata ori osânda, venite dela marele Județ, care necondiționat are să fie.

E de recunoscut, că și până a nu se arăta Iisus în lume, vor fi fost p'acest rotogol de pământ oameni înțelepți, mari cărturari, cari învățau pe oameni adevăruri alese, dar fără rezultat real, căci viața lor nu se potrivea învățătorei ce profesau. Se nisulau cu întefire împotriva poftelor sensuale și admoniau omenimea ca să ridice puterea de stăpânire a sufletului, dar adesea îi vedem că au devenit victime propriilor lor patimi. Nimerim între astfel de oameni cari de-o parte disprețuesc averi și dignități, pe

cari le bagatelisează sub cuvântul, că nu ne conduc la adevărata fericire, ca apoi cât mai de timpuriu să-i aflăm râvnind la demnități onorifice cu scopul ca să fie admirați și eventual adorați de către mulțime, ba mai mult, sacrifică principii și datorințe cu intenția să câștige o viață comodă și tihnită.

El, făcătorul de minuni, Iisus nu a procedat în felul acesta; căci cu viața sa lega acele mari adevăruri ce le recomanda nouă muritorilor, și orice activitate și nisuință a sa, se potrivea vieții dumnezești ce ni s'a predat în chip omenesc. El considera comoditățile și alte necesități sensuale ca ceva de prisos, lucruri de a doua mână, căci privea spre cele eterne și fericitoare.

Am putea afirma că însăși respirația sa era destinată mai mult altora decât sieși. Iubirea sa n'o da numai unuia, că dovedea dragoste și bunavoință cu multă prisosință întregei omenimi, pentru carea a luptat grea luptă și a suferit moarte ca Mântuitor.

Drept consecință cartea sfântă îl numește pe El de preotul cel mare; iar Israiltenii considerau de „preotul cel mare“ pe mijlocitorul între Iehova și popor și numai unul ca acesta avea îndreptățirea a intra în sfânta sfintelor ca nemijlocit să vorbească cu Dumnezeu.

Intrucât poporul a păcătuit împotriva poruncilor lui Moisi, acest mare preot îndeplinea jertfa, cu scopul ca să împace pre Dumnezeu, dovedind pocăința poporului; căci ei erau de convingerea, că Iehova era o ființă ușor iritabilă, nervoasă. Motivul acesta îndemna pe apostoli să dea lui Iisus numirea de „preot mare“ ca astfel și Evreii să-i aprecieze însemnătatea, care n'avem s'o'nțelegem ca o măgulire, ca ceva de clacă; căci El era preotul cel mare în strictul înțeles al cuvântului, El era preotul cel mare, căci a descoperit lumii ființa cea mai sublimă, și a dat lumii să priceapă, că nu jertfa de sânge, ci fapta cea bună, dragostea și credința se cer; pe cari însuși le-a adus, prin jertfa de moarte a sa.

El, în felul acesta întemeie împărăția dumnezeiască aicea și lumea avea să-l considere de rege, căci împărăția sa nu e numai din această lume, ci cuprinde întru sine și cerul și pământul, că e lumea adevărului, a vârtuții și a înrudirei cu Dumnezeu.

(Urmează).

ȘTIRI

Locale.

Ciclul șezătorilor religioase din Postul Născerii Domnului, s'a încheiat Duminecă, cu predica preotului-paroh *Liviu Cornean*. Dsa a vorbit, în legătură foarte nimerită cu scopul societății, *despre milostenie*. Milostenia este necesară, între creștini îndeosebi. Aci încă se găesc bogăți și săraci; aceste deosebiri sociale sunt lăstate în lume, ca mai vărtos înțelepciunea lui Dumnezeu să se dovedească într'ansa. Sfântul Ioan Gură-de-aur a rostit inflăcărâte cuvântări, îndemnând la milostenie; predicatorul printr'o povestire adecvată — încă trezește deosebită atenție și interes la ascultători în senzul acestei probe de convingere creștinească, milostenia!

Șezătoarea s'a încheiat cu colinda „Umblă Maica după fiu“... cântată de corul studenților teologi.

Miercuri au început Sfintele Sărbători ale Nașterii Domnului. Aceste frumoase serbători au luat proporții de solemnitate rară. La biserica catedralei au servit următorii preoți: protopresb. Andreiu Ghidiu, presbiterii Filip Pop, Liviu Cornean și Petru Bancea, precum și diaconii episcopopești prof. Ioan David, Teodor Roșca și Pavel Bogoevițiu. Pastorală Prea Sfințitului Episcop a cetit-o păr. protopresbiter Romul G. Ancușa, consilier referent eparhial. Biserica plină de credincioși, a fost o singură suflare, o singură atenție la cuvintele prea frumos rostită din instructiva scrisoare.

Joi, a doua zi au servit aceiași preoți alături de păr. consilier Romul Ancușa.

În același timp la capela dela reședința episcopescă, slujbele sfinte s'au servit de către Prea Sfințitul episcop asistat de preoții catedrali și diaconii episcopopești.

Responsorile liturgice au fost date de către corul mixt al catedralei, bine pregătit pentru aceste zile mari de către conducătorul său.

Judecătoria mixtă Caransebeș secția cf.

No. 199/1929 cf.

Publicațiune de licitație și condițiile de licitație.

În cauza de executare pornită de urmăritoarea Prima Cassă de păstrare rep. prin Dr. Ernest Halle din Caransebeș contra urmăritului Martin Trasteș căs. cu Vornic Crușița din Valișoara, la cererea urmăritoarei Judecătoria ordonă licitațiunea execuțională în baza art. 144. 146. 147. din legea LX. din 1881, asupra părți din imobilele înscrise în cf. a comunei Valișoara (din circumscripția Trib. Caransebeș) No. cf. 544 și anume: 1/7 parte din imobilele A. I. 1-4 No. top. 128/2 Grădină în intravilan de 34 stp. No. top. 129 Casa No. 58 cu intravilan 45 stp. No. top. 130 Casa No. 59 în intravilan 20 stp. No. top. 131 Casa No. 60 în intravilan de 104 stp. cu prețul de strigare 9.100 lei;

A. III. 1-2 No. top. 1213 arătură în Obreja de 1593 stp. No. top. 1214 fânați în Obreja de 213 stp. cu prețul de strigare 2.150 lei;

A. IV 1-3 No. top. 1268 fânați în Obreja de 183 stp. No. top. 1269 arătură în Obreja de 862 stp. No.

to. 1270 fânați în Obreja de 1 jug. 1570 stp. cu prețul de strigare 4770 lei;

A. V. 1-2 No. top. 2047 Grădină în Satu Bătrân 964 stp. No. top. 2048 fânați în Satu Bătrân 243 stp. cu prețul de strigare 1000;

A. VI. 1-2 No. top. 2524 fânați în Tramniciu 1 jug. 206 stp. No. top. 2525 fânați în Tramniciu 140 stp. cu prețul de strigare 2270 lei;

A. VII. 1-5 No. top. 2540 Râpă în Tramnici 357 stp. No. top. 2541 arătură în Tramnici, No. top. 2542 fânați în Tramnici 2 jug. 1132 stp. No. top. 2543 arătură în Tramnici 699 stp. No. top. 2544 râpă în Tramnici 105 stp. No. top. 2545 Grădină în Tramnici 983 stp. cu prețul de strigare 6190 lei;

A. VIII. 1-2 No. top. 2634 fânați în Copaci 1497 stp. No. top. 2635 arătură în Copaci 1180 stp. cu prețul de strigare 2700 lei;

A. + 1 No. top. 279/2 Grădină în intravilan de 210 stp. cu prețul de strigate 300 lei;

A. + 2. No. top. 773 arătură în Jarcuri de 1468 stp. cu prețul de strigare 2700 lei;

A. + 3(No. top. 1049 fânați în Pădure de 1091 stp. cu prețul de strigare 1570 lei;

A. + 4. No. top. 1513 fânați în Dosu Măstacânilor de 2 jug. 573 stp. cu prețul de strigare 3800 lei;

A. + 5. No. top. 1558 fânați în Dosu Măstacânilor 1 jug. 238 stp. cu prețul de strigare 1800 lei;

A. + 6. No. top. 1929 Grădină în Satu Bătrân 754 stp. cu prețul de strigare 600 lei;

A. + 7. No. top. 2060/2 arătură în Satu Bătrân 2 jug. 723 stp. cu prețul de strigare 4500 lei;

A. + 8. No. top. 2302 fânați în Oberșia de 3 jug. 454 stp. cu prețul de strigare 4200 lei;

A. + 9. No. top. 2805 fânați în Copaci de 1219 stp. cu prețul de strigare 1450 lei.

Pentru incasarea creanței de 20.000 lei capital, interese 12% dela 2 lunie 1928, și spese de 767 lei, fixate acum pentru cererea de licitație; imobilele sub No. de ord. A. IV. 1-3 și + 1. 6. 8. cu menținerea dreptului de uzufruct viager intabulat în favoarea lui Seracin Petru și Seracin Ianăș.

Fixează termen pentru ținerea licitațiunii, pe ziua de 14 Ianuarie 1930 ora 10 la casa comunală a comunei Valișoara.

În baza art. 150 legea LX din 1881, condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează:

1. Imobilul supus la licitație nu poate fi vândut cu preț mai mic de două treimi din prețul strigării (art. 126 XLI 1908).

2. Cei cari voesc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc, drept garanție 10% din prețul de strigare, în numerar sau în efecte de cauție, socotite pe cursul fixat de art. 42. LX. 1881, ori să-i predea aceluiaș delegat chitanța de depositarea judecătorească prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație (art. 147. 150. 170. legea LX din 1881, art. 21 XLI 1908.)

3. Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat de cât cel de strigare, este dator să completeze imediat garanția fixată după procentul prețului de strigare până la acelaș procent al prețului oferit. — Dacă nu îndeplinește această îndatorire, nu se va ține seamă de oferta sa și nu mai poate lua parte la licitație, care se va continua fără amânare.

Caransebeș, la 14 Septembrie 1929.

pentru conformitate

Leo Pető mp. jud.

D. Lazarel dir. cf.

Judecătoria mixtă Caransebeș secția cf.

Nr. 2658.1929 cf.

Publicațiune de licitație și condițiile de licitație.

În cauza de executare pornită de următorul Dr. Isac Radulescu avocat contra următorului Iancu Oprea din Zlagna la cererea următorului Judecătoria ordonă licitațiunea execuțională în baza art. 144, 146, 147 din legea LX. din 1881, asupra părți din imobilele înscrise în cf. a comunei Zlagna din circumscripția Tribunalului Caransebeș No. coalei cf. 103 și anume:

1/ parte din imobilele A. I. 1-2 No. top. 838 arătură în Poienile de 1 jug. 11 st. No. top. 839 fânați în Poienile de 926 st. cu prețul de strigare 7.600 lei,

A. — 1 Nr. top. 503 arat în Dialul Zlagnitii de 453 st. cu prețul de strigare 1.250 lei,

A. — 2. 508 fânați în Dialu Zlagnitii de 1 jug. 453 st. cu prețul de strigare 6.250 lei,
1/2 parte a imobilelor cuprinse în coala 104 A. I. 1-2 Nr. top. 9 casa Nr. 5 cu curte în intravilan de 52 st. Nr. top. 10 grădină în intravilan de 150 st. cu prețul de strigare 10.000 lei,

A. II. 1-2 Nr. top. 835/2 arătură în Poienile de 56 st. Nr. top. 855 fânați în Poienile de 1230 st. cu prețul de strigare 5.000 lei,

A. — 1. Nr. top. 798/2 Pășune în Runcunata de 1 jug. 14 st. cu prețul de strigare 3.500 lei.

Pentru incasarea creanței de 50.000 lei capital interese 10%, dela 1 Mai 1929, spese de proces și de executare de 1260 lei, fixate până acum, spese de

1292 lei fixate acum pentru cererea de licitațiune, precum și pentru încasarea creanței de 6100 lei capital și acc. a Peia Vasilca din Zlagna.

Fixează termen pentru ținerea licitațiunei pe ziua de **17 Ianuarie 1930, ora 10 la casa comunală a comunei Zlagna.**

În baza art. 150 legea LX. din 1881, condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează:

1. Imobilul supus la licitație nu poate fi vândut cu preț mai mic de jumătate resp. două treimi din prețul strigării. (art. 26 XLI 1908).

2. Cei cari doresc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc drept garanțe, 10% din prețul de strigare în numerar sau în efecte de caucție socotite după cursul fixat în § 42 legea LX. 1881, sau să predea aceluiaș delegat chitanța de depozitarea judecătoreasca, prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație (art. 147, 150, 170, legea LX. din 1881; art. 21, XLI 1908).

3. Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat de cât cel de strigare, este dator să întregască imediat garanția — fixată conform procentului prețului de strigare — la aceeași parte procentuală a prețului ce a oferit. Dacă nu îndeplinește această îndatorire, nu se va ține seamă de oferta sa și nu mai poate lua parte la licitație care se va continua fără amânare.

Caransebeș, la 23 Septembrie 1929.

pentru conformitate:

Leo Pető mp. judecător

G. Lazarel p. dir. cf.

A apărut

Calendarul Românilui

Pe anul comun dela Christos 1930

Cu un material literar frumos, bogat și ilustrat, precum și șematismul diecezei noastre, calendarul alfabetic, târgurile din Bănat și Ardeal etc.

Cuprinde 212 pagini și este tipărit pe o hârtie superioară.

Prețul Lei 32. Provinzătorii obțin rabat.

Comenzile se pot face la:

Librăria Diecezană din Caransebeș.

